

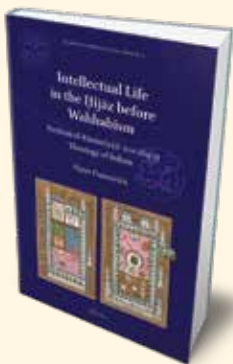
Intellectual life in the Hijāz before Wahhabism: Ibrāhīm al-Kūrānī's (d. 1101/1690) theology of Sufism

انتشارات بریل در سال ۲۰۲۲ میلادی کتابی را با نام «Intellectual life in the Hijāz before Wahhabism: Ibrāhīm al-Kūrānī's (d. 1101/1690) theology of Sufism» اثر ناصر یحییی الضمیریة منتشر کرد. این کتاب سنت‌های فکری موجود در حجاز پیش از ظهور وهابیت را بررسی کرده و برخلاف تصوّر رایج، به نتایج قابل توجهی دست یافته است. نویسنده، ابراهیم الکورانی را نمایندهٔ فعالیت‌های فکری حجاز در طول قرن هفدهم و تا پیش از سربرآوردن وهابیت می‌داند لذا بخش عمدهٔ کتاب را به بررسی سرگذشت و اندیشه‌های وی اختصاص داده و دربارهٔ اندیشه‌های متافیزیکی، کیهان‌شناختی، کلامی و صوفیانهٔ او پژوهش مفصلی انجام داده است.

الضمیریة بر این باور است که اندیشهٔ ابراهیم الکورانی و نظام فلسفی منسجمش، ترکیبی از چند سنت پساکلاسیک اندیشهٔ اسلامی، یعنی کلام و آمیزه‌ای از نگاه متافیزیکی ابن سینا و ابن عربی است و این گونه بود که سازگار ساختن اندیشه‌های ابن عربی با کلام اشعری موجب شد تا این اندیشه‌ها به کلام اسلامی راه یابند.

شایان ذکر است که کورانی دارای گرایش‌های فلسفی و یکی از شارحان ابن عربی است. ناصر یحییی الضمیریة، پژوهشگر دانشگاه مک‌گیل کانادا است و پایان‌نامهٔ دکترای خود را که مبنای نگارش اثر حاضر قرار گرفته، زیر نظر رابرت ویسنوفسکی به انجام رسانده است. ▶

● نویسنده: By Naser Dumairieh
● ناشر: BRILL
● تعداد صفحات: ۳۷۲

The Cambridge history of Arabic literature

یکی از مهم‌ترین آثار نوشته شده در زمینهٔ تاریخ ادبیات معاصر عرب، کتاب The Cambridge history of Arabic literature است که انتشارات مولی آن را با نام تاریخ ادبیات معاصر عرب کمبریج و با ترجمهٔ امیرحسین الهیاری منتشر کرده است. اصل کتاب در قرن بیستم به زبان انگلیسی نوشته شد و سپس در سال ۲۰۰۲ میلادی با حمایت فرهنگستان ادب جده، تحت عنوان تاریخ کیمبردج للأدب العربی: الأدب العربی الحدیث از انگلیسی به عربی ترجمه شد. متن فارسی بر اساس نسخهٔ عربی ترجمه شده و نویسنده نیز برخی حاشیه‌ها یا توضیحات را بر متن اصلی افزوده است.

این اثر با بررسی زمینه‌های سیاسی و اجتماعی دوران بیداری یا «عصر النهضة» که از اواخر قرن هجدهم آغاز شده بود و بنا بر تحلیل بسیاری از نویسندگان، حملهٔ ناپلئون به مصر در ۱۷۹۸ میلادی آن را سرعت بخشید، به اوضاع مصر و جهان اسلام در آن دوران پرداخته و تلاش کرده است که نشان دهد چگونه مفهومی تازه از ادبیات در این سرزمین‌ها شکل گرفت. این مفهوم بر پایهٔ دیدگاهی بود که اعتقاد داشت ادبیات باید واقعیت‌های اجتماعی را بازتاب داده و در عمل نیز آنها را تغییر دهد. در این اثر علاوه بر پرداختن به مراحل گوناگون تحوّل ادبیات معاصر عرب، مراحل هم‌چون «ترجمه، بومی‌سازی و نوشت‌گرای»؛ «رمانتیسیم و ملی‌گرایی» و «رمانتیسیم و بازگشت از ایدئولوژی‌های متناقض» مورد توجه نویسندگان بوده است. همچنین در این کتاب خلاصه‌ای دربارهٔ شاعران و نویسندگان اثرگذار هر دوره آمده است و داستان نویسی و رمان نویسی در مصر و جهان عرب، داستان کوتاه که در زمان نگارش کتاب بسیار مورد توجه قرار گرفته بود، نمایشنامه و تئاتر عربی و نویسندگان زن عرب نیز بررسی شده‌اند و طی چند فصل به هر یک از آنها پرداخته شده است. ▶

● نویسنده: مجموعه نویسندگان
● مترجم: امیرحسین الهیاری
● ناشر: مولی
● تعداد صفحات: ۸۹۶

